

Kálaad Zhâk nyó á cilə yé Isâ í dúgyá nə Kálaad mə Zhâk yí

Zhâk nyə á cilə okrîsten shú nə bwé mpúg kuú njəond bwé jéla nə kyey mpédúgá nyán dí yí nə váál bwé jéla nə cugə nə buud bwé cúgé okrîsten wá yí.

A ngə ci isâ ηkí bulya:

(1) Sâ í dúgá nə fəg yí: fəg í də wú wé Zembî (1.2-8).

(2) Sâ í dúgá nə məbúwa nə kúm, məkugulə nə məbwəbúlán, fwámé yəbó í jéla nə də nyín nə misóólúgú yí (1.9-27).

(3) Zhâk ηgə lámusa nə dúlə ηwa búúd nə mímbéégí gúfúgád (2.1-13).

(4) Sâ í dúgá nə búgə nə misóólúgú yí (2.14-26).

(5) Júm nə fwámé fəg (3.1-18).

(6) Cug á mpédúgá buud mimbii myêsh (4.1-5.6).

(7) Jísów nə nadâ məjəgula, nə mikwíindyá (5.7-20).

Nkúmba sâ á ηgə bándulə okrîsten yí jísə nə «búgə jí kú nə misóólúgú yí jísə mbimbə» (2.26).

Məbádá

¹ Mə Zhâk, lwaá mə Zembî bá Cwámba Yésus-Krîst, mə wé mə cíló bí kálaad éga. Mə bédá bí bwán ó íbeend wúm nə íbá bí á mə cima kə ηgə cugə məshí məshí wá.

Məkugulə mə də lulushi búgə mə múúd

1:1 Zhâk: Mat 13.55; Mis 12.17; 15.13; 21.18; 1Kr 15.7; Gal 1.19; 2.9; 1Pr 1.1

² Bwaanḡ, məkugulɛ mēsh bí má bwámá nə ndí má má jəlá nə bə bí nji sâ məshusug, tɔɔ məsə wáyé mbií tɔɔ wáyé. ³ Bi má jəlá nə gwág məshusug ntó nə mpülə nə búgá jín í ká ntɔ məkugulɛ, bí bə nə jísów. ⁴ Nji, í jii nə jísów jɔɔḡ gwáməfwó í cásuləg bí séy jé milámúd, shú nə bi bəg ocúmbá buud, milwándúlá, kú ná fúfə nə tɔɔ jɔ fúlú ḡgwúd. ⁵ Í ká bə nə fəg í ḡgə fúfə ḡgwól múúd á gwoḡḡ jín, a gwáábúg Zembî, Zembî é yə nyə. Nəcə Zembî má dɛ sá yána nə muud yēsh, á dɛ ntāg sá dwo nə jɔ lâm, kú nə məjumâ. ⁶ Nji, í jii nə muud mə gwáámb yé gwáábúg nə búgá, kú bə nə milám mímbá. Muud mə sá milám mímbá yé ji nda ikwɔ́ í māḡ ḡkwɔ́ mə dɛ yāḡgulə kənd ká kənd ká yí. ⁷ Mbií múúd wɔɔḡḡ kú yímbê nə téduga nə nyə é ləg sâ wə Cwamba. ⁸ Nəcə muud məzhigə ji milám mímbá, nyə ádé mpu bə ḡkúmba zhí ja á céel sá sâ yí.

⁹ Mbúgula jí nə məbúwa yé gwágúg məshusug nə Zembî nyə a mə bən nyə gwɔw. ¹⁰ Nyɔḡḡ mə yídá bə nə kúm yé bəg nə lúú nə sáḡ nə a bələ shí, nəcé a bá cɔ́ nda fúláwa á jugú, kú bwey. ¹¹ Fúláwa mə dɛ bə, yásə í ká námə shigushi, məgwɔ́ mə mə shwéesh ká, fúláwa mú bwaambəwo, ijɔɔ byé í mú shîn. Námə mbií ḡgwúd wɔɔḡḡ wə múúd kúm mə bá ḡgə bwaambəwo, misólúgú myé myēsh mí ḡgə shîn yé.

¹² Muud mə jísów məkugulɛ kú fúfug yé nywáá má jəla, nəcé á ká bá shîn ntɔ məkugulɛ, a bá ləg cug á kandugə kandugə, mpóógú nyɔḡḡ wə Zembî nyə á kaag buud bwə ḡgə cəel nyə wá yí.

1:2 Rom 5.3-5; 1Pr 1.6-7 **1:5** Mik 2.6 **1:6** 5.13; Mat 7.7;
 21.21-22; Ifz 4.14 **1:9** 2.5 **1:10** Zhb 14.2; Sôm 90.5-6; Iza 40.6-8
1:10 5.1 **1:12** 5.11; 1Kr 9.24-25

13 Ja múúd mə bwámá nə məbwábúlán yí, a nda bæeg ci ná: «Zembî wá ηgá bwówulə mə»; nəcé muud cugé nə ηkul bwówulə Zembî, nyə ádé námá bwówulə búúd. 14 Í yidá bæ ná, muud nyəméfwó iyéesh byé wá í dɛ julə nyə, kənd nyə lâm *mísámúd; 15 ná ndéé, ja íwímbúg í mə ηwa bum yí, sám í mú byêl; ja sám í mə wíy yí, í mú sá ná muud yág.

16 Yé bwááŋg mə búl cɛel wá, kúgá shüig mányúul!
17 Fwámé ísâ Zembî mə dɛ yə búúd yí, nə mənywa mêsh sá ηgá bwəma nə ndî má, mə ηgə zhu gwôw, wá Sóóŋgú mə dɛ wééshali máŋkenya yé; a jì nji mbií ηgwúd kú cénd. 18 Sóóŋgú wúsú wəŋgú nyəméfwó nyə á bæ nə jɔjɔ tédúgá jé ná a zə byâ shé, a mú zə byá shé nə ciyá jì búbélé yí. Byálə nyə á byá shé yí wəŋgú wúsə shú ná shé bəg mpumə ashúshwóógú á ísâ á mə té yí.

Dɛ gwágulə, ka dɛ sâ

19 Yé bwááŋg mə búl cɛel wá, bi mə jəlá nə mpu ná muud mə jəlá nə dɛ læel gwágulə, nji nda læel lás, nda læel gwág mpimbə. 20 Mpimbə múúd mə gwág yí, í cúgə nə ηkul wééshali sâ jì tətəlí mísh mə Zembî dí yí. 21 Gwá wá mə cí nə bí ná, myaasugá məlwaagwo mêsh nə mbíya gwɔlə mílâm; myaasugá myo, bí ka lég kéel Zembî nyə á bɛ bídí yí, bí lég dwo nə lám ná shɛɛ; dwá wá dí nə ηkul sá ná *mishíshim mín mí dúgúg cug.

22 Ságá nda kéel mə Zembî í ηgá ci ná, bi kú dɛ gwágulə gwágúlég, bi a bá ηgə shüig biméfwó.

1:13 Mík 19.3; 1Kr 10.13 **1:14** Rom 6.19-21; 7.7-10; 1Yn 2.16-17

1:17 Mət 1.14-18; Mat 7.11 **1:18** Yuá 1.13; Rom 8.19-23; 1Pr 1.23

1:19 3.2; Mík 15.1; Ekl 7.8-9 **1:21** Kol 3.8; 1Pr 2.1 **1:22** 2.17;

Mat 7.24, 26; Rom 2.13

²³ Nəcə, ñkí muud mə gwágúlá kéeł gwágulə gwágúlág a kú sá nda í ñgó ci ná, muud wəɔŋgú jì nda muud mə shîn dúg mpwóómbá yêñ dí, ²⁴ ná ndeé a kyey. Ja á mə kyey yí, a mə ləel wusa nda mpwóómbá nyé í ámə bə ná. ²⁵ Njì, muud mə mpú kənd mísh məcɛɛ mə Zembî dî nda də gwágulə ná ndeé wusa yé, nywáá mə jəla. Məcɛɛ məɔŋg mə cúgé nə iwushî, máá mə də yíl búúd mányámád. Njì, shú ná í bág ná a mə jəla, í jî ná a nádag nə mwo, a də sá nda mə ñgó ci ná.

²⁶ Ñkí ñgwól múúd mə tédúgá ná a ñgə cugə mbií Zembî mə gwág nywa yí, á ká ñgə shiig nyúul nda yidá də bii mpu yé, muud wəɔŋgú yábə yé wúsə sâ cwag. ²⁷ Yábə Zembî mə gwág nywa yí, fwámé yábə wúsə ná: də tédúga bwán ó nyulú nə mikúsá mí búdá *íncwaw í ntug mí ñgó bwəma nə ndí yííd, ka baagulə nyúul nda kala málwaaɣwo mâ cug á shí ga.

2

Mímbéégí mpádúgá buud mí anywáyé

¹ Bwaanɔg, kúgá də sá ná, bi ñgó *búgula Yésus-Krîst, Cwámaba íshé á milwaná, bi ñgó nyiŋgə baam nə bóól búúd ntə bóól. ² Nəcə ná, ja í wóós ná, bi njúl sɛɛŋgyá jínúđ, ñgwól múúd zə nyíi a njúl nə ilwondó í or nə mimbwéédí mí álal-ñkul, gúl ntágúlá-ntágula mú námə zə nyíi nə isala. ³ Ñkí bi mə ñwa múúd jí

1:25 2.12, 24; Sòm 19.8; Yuá 13.17; Rom 8.2; Gal 6.2 **1:26** 3.2, 10; Sòm 34.14; 141.3 **1:27** Sòm 10.14, 18; Iza 1.17; Mat 25.35-36

2:1 2.1-9; Mbá 1.17; 10.17; 16.19; Mbá 19.7; Zhb 34.19; Sòm 82.2; Mik 24.23; Mat 5.45; Mis 10.34; Rom 2.11; 10.12; Gal 2.6; Ifz 6.9; Kol 3.25; 1Pr 1.17

nə mimbwéedí mí álal-ηkul yé nə məjilə, bí nə né ná: «Zaá ji wa fwámé jiyad», bí nə ntágúlá-ntágula ná: «Tówúg na tútəlí», ηkí ntág ná: «Jig wa kúl má də təl mákuú gaád». ⁴ Ja bí má sá ntó yí, ηgaá nə bí má wá mímbéégí mpádúgá buud wə ní? Nγαá ntó má lwó nə bí ηgə bigas buud bí ηjúl nə bów-bəw mítédúgá?

⁵ Yé bwááηg má búl cεel wá, gwágúlógá mə. Ye Zεmbî nyə a shígé féesh mímbúmbúwá shí ga dí ná mí bég nə kúm búgə dí? Nyə á kaag buud bwə ηgə cεel nyə wá Faan, ηgaá nyə a má sá námə ná mímbúmbúwá mí bég nə kəw Faan dəηgúd? ⁶ Ká bí bāη bí ηgə dóg mímbúmbúwá mpyóη nə mpyóη. Ozá bwə ηgə lwó bí cúη, ηgaá mikúkúm? Nγαá bwó wə bwə ηgə kə nə bí mǎmpáánzə má mílósú? ⁷ Nγαá bwó wə bwə ηgə jág lás nə jəjə jínə lá Krīsten búúd bwə á gwiid bí yí?

⁸ Micilyá mí ηgə lwó ná cεε mə Cí wúsú *Krīst í ηgə ci ná: «Cεelag múúd yēsh jísə wo kúnə-kúnə yé nda wó céél wóméfwó ná.» Nkí bí mə lwándúlə cεε dəηgú, bí mə sá jə sólúgú. ⁹ Nji, ja bí má də wá mímbéégí mpádúgá buud yí, bí má də səm; Məcəε má lwó nə bí má jəla nə intágúlí í búúd bwə má caam məcəε wá.

¹⁰ Mpugá ná múúd mə ká bε mǎmpéndí mǎ Məcəε mēsh nə ndéé a wush nji nə ηgwúdugá, a má byaagulə nə mēsh. ¹¹ Nəcə muud nyə á ci ná: «Ci wo kú sá mínəmb» yé, nyə námə wə nyə á ci ná: «Ci wo kú gwú múúd». Nkí wεε wo ádé sá mínəmb, nji wo má gwú múúd, wo músə caam məcəε. ¹² Ntó, dugá

2:5 1.9; Luk 6.20-21; 1Kr 1.26-28; Mbú 2.9 **2:8** Ləv 19.18; Mat 22.39; Rom 13.9 **2:9** 2.1 **2:10** Mat 5.19; Gal 3.10; 5.3 **2:11** MmN 20.13-14 **2:12** 1.25

lás, nə də sá ísâ bî ηgə mpu ná bwə bá sám̄b bí milósú bɛɣlə ɕɛɣ í də yîl búúd mən̄yámád yí. ¹³ Nəcé, buud bí kú gwág búúd ɕey lámúd wá, bwə bá bwəma nə sémbýé mílósú á kú nə məɕey mə lâm. Buud bwə ηgə gwág bósł ηkún̄kwóηúlə wá, in̄kún̄kwon̄ í də ntɔ sémbýé mílósú wán̄.

Búgə jí kú nə misóólúgú yí jí fudá

¹⁴ Bwaan̄g, ηkí muud mə ɕi nə a jí nə búgə, n̄ji misóólúgú kú nyîn, wân̄ mbií búgə í é kwíínd̄ nyə jíd? Í é ɕug nyə? ¹⁵ N̄kí *mínyon̄h̄ wán̄ á mudûm ηkí á mudá ηgə fúfə nə sâ mə bwáád, ηkí ntâg nə a ηgə fúfə nə idâw yâ dâη jwôw, ¹⁶ ηgwól múúd á gwoon̄g jîn mú ɕi nə nyə ná: «Wo ɔ kə ná shɛɛ; kaág bwáád, wo də!» N̄kí a ɕi ntó n̄ji nə mpu, kú yə nyə sâ í ηgə jíi nyə yí, ntó nyə é kwíínd̄ nyə jíd? ¹⁷ Ntó námə wə búgə jí sá yé. Wó ká bə nə búgə, n̄ji kú nə misóólúgú, búgə gwô jí sə fudá.

¹⁸ N̄ji, ηgwól múud jí nə ηkul ɕi nə ηgwól ná: «Wɛɛ jí nə búgə, məɛ nə misóólúgú.» Lwóg ná mə búgə gwô nda nə misóólúgú, məɛ mə e lwó mádí misóólúgúd ná mə jí nə búgə. ¹⁹ Wo ηgə *magulə ná Zembî jí n̄ji ηgwûd, wo ηgə mpu sâ; n̄ji, məjamb mə ηgə námə magulə ntó, mə ηgə lilya. ²⁰ Wo muud jí kú mpu də faas ísâ yé, ye wo ɕeɛl mpu ná búgə jí kú nə misóólúgú yí í akwííndé tɔə sâ? ²¹ Ngaá Zembî nyə á ηwa mpáám̄b íshé *Abərahám nə tətəlí muud mish mэд̄ nəcé a yánálə mwân̄ yé *Izaag tâη *mətún̄uga *alatâr dî. ²² Wo adúgə? Búgə jí í á bə mbádúgá

2:13 Mat 5.7; 7.1; 18.32-35 **2:14** Mat 7.21; 1Yn 3.17 **2:15**
 Mat 25.35-36 **2:17** Gal 5.6, 16, 22-24; 1Yn 3.18 **2:19** Mbá 6.4;
 məjamb: Mat 8.29; Mak 1.24 **2:21** Mət 22.9, 12; Rom 4.1-5, 13-16,
 19-22; Heb 11.17

nə misóólúgú, byêsh í ηgə sêy; misóólúgú wə mí á zə sá ná búgə jé í bəg ncindí. ²³ Nə ndeé, í mú bə nda Kálaad Zembî ηgə ci ná; nó: «Aburaham nyə á *búgula Zembî, Zembî mú lə nyə búgə jé jəŋgá, a mú ci ná Aburaham ji tətəlí muud; bwə mú gwiid nyə ná shwə mə Zembî.»

²⁴ Bi mə dúg hí? Zembî mə ηwa múúd nə tətəlí muud nəcé misóólúgú, kú bə nji nəcé búgə. ²⁵ Ntó námə wə Ráhab mudá jaŋga nyə á bə yé. Ngaá nə Zembî nyə á ηwa nyə nə tətəlí muud nəcé sóólúgú nyə a sá yí? Nəcə, buud bwân ó *Izəryél bwə á kənd wá, Ráhab nyə a ləg bwo nyédí njów, a mú sá ná bwə kyéyug zhí shúsúd. ²⁶ Nyúúl nyísə kú nə *shíshim yí, nyísə mbimbə; ntó námə, búgə jí kú nə misóólúgú yí jisə mbimbə.

3

Jûm dásə wagəwo wagəwo sá

¹ Bwaanŋ bi mə mpú nə sə buud ηgə jígguli wá, Zembî mə bá bə nə ηkúd wúsú sémyé mílósúd ntə bóól búúd wáŋúd. Ntó, í ajíyé nə bi bəg zhwog oyíguli ηkí bulya, ² nəcé shé bēsh shé mə də kwab mímbíí mimbii. Múúd mə ká bə kú də kwab nə lésú á mpu yé, nyíni nyε mə bə váál í jéla yí, nywáá ji námə nə ηkul mpu bii nyúúl nyé nyēsh. ³ Ngaá nə shé mə də shwaam íkabulí inkwánz mpu dí shú nə í sáág shé məgwág, nə ndeé shé ka bə nə ηkul mə kənd bwo mányúúl oncindí kúl shé mə céel yí? ⁴ Námə nda ititíma, bísə məma ísâ í anúní, onkwô ó

2:23 Mət 15.6; 2Ib 20.7; Rom 4.3 **2:25** Zho 6.17; Mat 1.5; Heb 11.31 **2:26** 2.17, 20 **3:2** Sôm 141.3; Mik 10.19 **3:2** 1.26
3:3 Sôm 32.9

anúnî wá bwá dâ sá ná í kyéyug. Nji, tɛɛm bæ ntó, ñkúnkwaawé cíg-cíg wá má dâ sá ná titíma kág kóómb jêsh muud ñgá julə nyə yé má céel yí. ⁵ Ntó námá wá jûm dúsé yé. Í tɛɛm bæ kúkúl nyúul cíg-cíg, dúsə nə ñkul dâ mamuda nə í ñgə sá məma ísâ. Bi má dúg í? Kukúdá cíg-cíg í jígal məma jugú. ⁶ Jûm dúsə námá kuda, dúsə jiya olílingî sádí íkál í nyúúlád. Í ñgə lweegushi nyúúl nyêsh. Jûm í ñgə wá shé kuda ícug dí, wú byéléed kə wóós shwiyaɗ. Kuda jəɔŋg í ñgə zhu kuda á kandugə dí. ⁷ Muud nyə a má kwááf mímbii mí ócúdú myâ jugú myêsh, təɔ inunú, təɔ ócúdú bwá júlé mímwə shí wá, təɔ ócúdú wâ mân, nyə a má kwááf bêsh. ⁸ Nji, kú nə təɔ muud ñgwúd nə ñgwúd jí nə ñkul kwááf jûm yé. Jûm dúsə bów-bów sâ cúgé nə ñkul ji ná shɛɛ yí, dúsə nə gwoog ná cwóó. ⁹ Shé má dâ balan nə jûm íshé, dâ ságusə Sóóŋgú íshé Cwám̄ba, shé dâ námá balan nə jûm dəɔŋg dâ lweem búúd Zembî nyə kwambulə yuug jéd wá. ¹⁰ Mpu ñgwúd nə ñgwúd í wéesháli íbwádán wéeshali málweemyâ. Mbô bwaanɓ! Í ajéláyé nə dâ bæ ntó. ¹¹ Ye ncwun nyí nə ñkul wéeshali mójúwó má ancúncwôn nə mə águgwulú luun ñgwúd dí? ¹² Bwaanɓ, ye líí *figyê jí nə ñkul wúmə íbumə í olivyê? Ye fambá *vînyə jí nə ñkul wúmə íbumə í figyê. Ncwun í dâ wéeshali mójúwó mâ ca nə ca yí í cúgé nə ñkul nyinɓə wéeshali zhizhe mójúwó.

Fwámé fɔg í dâ zhu wá Zembî

¹³ Zó jí nə fɔg nə cóŋ na bídí yé? Muud wəɔŋg lwóyág ntó jə kuú njəɔnd jéd, a dúg sá ísâ nə lám

3:6 Mik 10.19; Mat 15.11, 18-19 **3:7** Mət 9.2 **3:8** Sôm 140.4; Rom 3.13; Ifz 4.29 **3:9** Mət 1.26-27 **3:12** Mat 7.16 **3:13** Rom 12.16

ná shεε, nà fɛg. ¹⁴ Í ká yida bə ná bí ηgə bə nə mbíya lâm, nə məfendyâ mílámúd íí, kúgá yíimbê nə ηkêny mányúul ná bí búsə nə fɛg; jísə bí ijóó. ¹⁵ Fɛg nyɔɔηg í áηgê nə zhu wá Zembî; nyísə fɛg á shí ga, fɛg á iyéesh í nyúul muud, fɛg minjumbálu. ¹⁶ Nəcé, kúl jí ná, bóól mpíi bóól, bóól fendya nə bóól yí, isâ dɛ sɛy ncúg-nculê, bów-bôw mísóólúgú dɛ bə mímbíí mímíí. ¹⁷ Fɛg í dɛ zhu wá Zembî yí nyáá í dɛ bə ná fwó-fwó, í dúgə cεel mátala. Fɛg nyɔɔηg í ádé bə nə cwambulá, í dɛ bə fɛg á ηkwambulə, í dúgə bul gwág búúd cey lámúd, dɛ bul sá jɔ mísóólúgú, kú nə mbéégí máηkɔómá, kú nə məkəη. ¹⁸ Buud bwá ηgá wá mátala mpádúgá buud wá, bwá ηgə bɛ mpəg mátala dí. Mpəg jɔɔηgú ka ηgə wúmə bwə cɛg á otátəlí.

4

Mbúgɛla nyə ajáláyé nə bə mílâm mímbá

¹ Jí í ηgá sá ná bí bág nə icwoomb nə igwáná? Ngaá ná jísə nəcé iyéesh í zhwiimbyálə nə cɛg í ηgá sá lúmbálí mányúul mán dí? ² Bí ηgə wíimb isâ, nji bí kú ηgə bíi byo; ná ndéé, bí mú ηgə bə nə yéesh gwúlə búúd. Bí ηgə jí isâ, nji bí cugé nə ηkul bíi byo; ná ndéé bí mú ηgə bə nə ozhuyâ, ηgə gwána igwáná. Bí angê nə bíi nəcé bí angê nə gwáámb Zembî. ³ Bí tεem ntág námə gwáámb íí, bí kú bíi, nəcé bí mə dɛ gwáámb nə bów-bôw tédúgá, nji shú ná bí mə lwándúlú íyéesh bín yâ zhwiimbyálə nə cɛg.

3:14 1Kr 3.1-3; Gal 5.20-6.4
13.4-7; Gal 5.22-23; Flp 1.9-11
2.11 **4:2** 1Yn 3.16

3:15 1.5, 17
3:18 Mat 5.9

3:17 Mat 5.48; 1Kr
4:1 Rom 7.5; 1Pr

⁴ Bî búsa osóol ɔ mínɔomb; ye bi ampúyé ná bî má ká bɛ mánywa mâ shí ga, bi má fɛm Zembî? Ntó ji ná muud mæ cɛ shwé næ shí ga yé, má bæ zhízhín má Zembî. ⁵ Jí cilyá Kálaad Zembî dí ná:

Zembî nyə acéélé ná
gúl sâ í zóg shwɔ wú næ Shíshim
nyə á sá ná í zóg ji shédí yí*.

Ye bi mæ tédúgá ná ja Mícilyá mí ηgá ci ntó yí, jisə zhizhe icígá-cígə? ⁶ Mbô! Zembî má yidá bul bæ næ mpaam. Sâ jɔɔηg wé Mícilyá mí ηgá ci yí, ná:

Zembî má də lúmbəli næ buud
bwé də ηkēny mányúúl wá;
nji, bɔɔηg bwé səl bwáméfwó shí wá,
a sá bwo mpaam.

⁷ Ná ndeé, bídúgá ná Zembî jwúg næ bî; dugá ləl lúu næ Njwú məjamb, nyə e fúndə bí, a kə shwóg-shwóg. ⁸ Shíshúgá Zembî kúnə-kúnə, nyə e shísh námə bí kúnə-kúnə. Yé osóol ɔ *mísám, gusagá məbwê; bí buud wâ milám mímbá, fúbúgá mílám. ⁹ Magələgá məntágala mún, bi gwág bíméfwó cey lámúd, bi mú jii mányúul. Kúgá ná ηgə gwo, yidagá jii; yɔwugá dúlə fánda gwág máshusug ntó, yidagá shúsula. ¹⁰ Sələgá bíméfwó shí mísh má Zembî dí, a mú bá bən bí gwôw.

¹¹ Bwaang, kúgá də ciya íciyá í ábúbôw. Wó ká ci *mínyɔηâ woó næ muud ciyá ábúbôw, ηkí ntág ná wo jéég nyə njagá, mpug ná wo má jág lás næ

4:4 Mat 6.24; Yuá 15.18-19; 1Yn 2.15 * **4:5** Ból bwé ci ná: «Shíshim Zembî nyə a sá ná í zóg ji shédí yí í bul bæ næ wú». **4:6** 4.10; Mik 3.34; Mat 23.12; 1Pr 5.5 **4:7** Ifz 6.12; 1Pr 5.8-9 **4:8** Sòm 18.21, 25; Iza 1.16; Zak 1.2-3; Mal 3.6-7 **4:9** Luk 6.25 **4:10** 4.6; 1Pr 5.6 **4:11** Sòm 101.5; 1Pr 2.1

mæcɛɛ, wo má jéég mæcɛɛ njagá. Nkí wo jéég mæcɛɛ njagá, mpug ná wo cúgέ múúd mæ báágúlá mæcɛɛ yé, wo má yidá bæ múúd má dɹ jéég mæcɛɛ minjagá yé. ¹² Muud nyə á tâl mæcɛɛ, á dɹ námá balan nə mwo yé, ji nji ngwûd. Nyə wá ji nə nkul sá ná muud cúgæg, nyə námá wá ji nə nkul sá ná muud yág. Wo wá zé ná wo yág muud ji wo kúná-kúnə yé mæbɛɛ?

¹³ Bi bân ntâg íí, bi má dɹ ci ná: «nkí múús nkí mán sá é kə ngwála shús ngwála kɛl, kə ji wu mbú ncindí ngə sá mákíd bii mwaañê» ¹⁴ Í njúl ná bi ampúyé nda cug jín í é bæ mán ná; bi búsə nda ngúdá í dɹ wósós fúfwálá ná ndéé í mú jimb yí. ¹⁵ Bi má jəlá nə yidá dɹ ci ná: «Nkí Cwámba má magulə, sá é cugə, sá sá sâ shús sâ kɛl.» ¹⁶ Nji bi mú ngə nkény mənýúul nə bæɣawa dún dɔɔng; váál nkényá nyúul dɔɔng dēsh dúsə nkí bôw. ¹⁷ Muud mæ mpú dɹ sá mánywa yé, á ká bæ kú sá mwo, a má sêm.

5

Mikúkúm mí ó káálugə

¹ Bi bân mikúkúm ntâg íí, jügá mənýúul; kímúgá onkwimbyê nəcé məntágula má zé bii bî. ² Kúm dán í má bwo, mikáándá mín mí má díya óshê. ³ Or wán nə *mwaañê wán mú nə myánɣulá; myánɣulá wɔɔng í bá bwaagulə bí mæbɛɛ mán. Í bá námá céég də bí mənýúul nda kuda í dɹ də ná, nəcé bi má nkúnd kúm mwôw mágaád, í njúl ná shí í wál zə shîn.

4:12 Rom 14.4; 1Kr 4.5 **4:13** Mik 27.1; Luk 12.18-20 **4:14** Zhb 7.9-10; Sôm 39.6 **4:15** Mis 18.21; Rom 1.10; 1Kr 4.19; 16.7
4:16 1Tm 6.17; 1Yn 2.16 **4:17** Luk 12.47 **5:1** Mik 15.6; Iza 5.8-10; Amo 6.3-7 **5:1** 1.10; Luk 6.24 **5:2** Mat 6.19-20

⁴ Dugá, bi á ban ná bi ajónáyé nə olwaábulə bwé á dɛ saag bí məmpəg ífambé wá. Myéna bí á mé mánda myəɔŋgú mí ŋgə kîm ŋgə shwéman bî, Cwám̄ba á ŋkul nyésh mé gwág ɔŋkwiimbyê ɔlwaábulə bwé ŋgə kîm wá. ⁵ Bi mé cugə wa shí mishwun, ŋgə gwú iyéesh bín, ŋgə cugə cug nyanɔ́gá. Bi a mé bwaag nda mimyáágé mí ɔ́cúdu bwé bá cígə jwów lú zâŋ myá. ⁶ Bi mə dɛ bə ná, muud kú nə məbɛ́ɛ́, bí yə nyə məbɛ́ɛ́, bí gwú nyə, a kú ləl lúu nə bî.

Mbúgula bág nə jísów

⁷ Ná ndeé bwaanɔ́, ŋgəgá nə jísów, kə kumə jwów Cwám̄ba mə bá zə yí. Bi mé dɛ dí dóg í? Mbɔl məmpəg mé dɛ ŋgə bwánd ná nyə é bii jɔ́jɔ́ mpúmá í é wú nyə mándəlúd yí. A dɛ jísów nə ndeé ompú wá mətéédulé nə wá məshíné nywɔ́. ⁸ Jísówúgá námé ntó; máándúgá milâm, nəcé Cwám̄ba wál bá nyiŋgə zə. ⁹ Bwaanɔ́, bóól bwé nda dɛ tədɛwa nə bóól, bi a bá ŋwa məbɛ́ɛ́. Dugá muud mə zə sám̄b shé milású yé tál mpumbéd í. ¹⁰ Bwaanɔ́, *buud ɔ́ mícúndə bwé á dɛ lás nə ŋkul mə Cwám̄ba wá bwé á jug, bwé kú lám̄sa; ŋwagá yuug nə bwo. ¹¹ Nda bí mé mpú ná, shé ŋgə ci ná buud bwé á bə nə zény kələ shwóg wá, báá bwé mə jəla. Nɔ́gá bi a shí gwáduga lân̄ mə Zhwôb; nyə á bə, a ŋgə tɛem dóg mícúŋ, a ŋgə kə nji shwóg nə shwóg. Bi a shí námé dóg cé Cwám̄ba nyə á kə shúgula təl nyə yí. Zembî ji bul bə nə lâm̄ íŋkúŋkwon, á dɛ gwág búúd cey lám̄úd.

¹² Bwaanɔ́, sâ bí mé jəlá nə tééd fwó mpu yí jí ná,

5:4 MmN 3.7; Ləv 19.13; Zhe 22.13; Mal 3.5 **5:5** Zhe 12.3; 25.34

5:7 Zhu 2.23; 2Pr 3.3 **5:8** Rom 13.11-12; 1Te 5.5-8; Heb 10.25,

37 **5:9** Mat 7.1-2 **5:10** Mat 5.12; Heb 11.32-38 **5:11** 1.12;

MmN 34.6; Zhb 1.21-22; 2.10; 42.10-17 **5:12** Mat 5.34-37

ci bi kú ðu keen jon lu gwôw, kú keen mándəlu mə shí, kú námə keen təə nyúl ŋkaanə íshús. Ðugá ci ŋji «Haaw» ja í jǎlá nə bæ haaw yí, ci «Mbô» ja í jǎlá nə bæ mbô yí; ðugá sá ntó shú ná bi bág bæ kú ŋwa mábɛɛ ja Zembî mə bá cígal mílǎsú yí.

¹³ Ŋkí ŋgwól múúd á na bídí ŋgə bwəma nə min-
jugú, a jǎgɛlag nə Zembî. Ŋkí ŋgwól ji nə məshusug
íí, a séyug isusa ságusə Zembî. ¹⁴ Ŋkí ŋgwól múúd á
na bídí ŋgə bwə íí, a jówúg ocúmbá buud wá *Dɔ
lú óbúgɛla, bwə zǎg jǎgɛla nə Zembî shú dé, bwə ŋgə
shúlə nyə məwúðə jínə mə Cwámba ðí. ¹⁵ Bwə ká sá
mǎjǎgɛla məŋgə nə búgə, mbəl í é cugə, Cwámba
nyə é wɛel nyə təl tətəlí. Í ká ntǎg bæ nə nyə a sá
*mísám, Cwámba juu nyə nə myo. ¹⁶ Ná ndɛé, ðugá
sá ná ŋgwól kə magɛlə mísám myé wə ŋgwól, ŋgwól
jǎgɛla nə Zembî shú mə ŋgwólúgá, shú ná bi dǎg yál.
Mǎjǎgɛla mə tətəlí muud mǎsə mə aŋkál-ŋkálú, mə
ðu sêy. ¹⁷ Eli nyə á bæ námə nda shé. Nyə á jǎgɛla
nə Zembî nə lâm yé wêsh ná ompú bwə tówúg kú
ná nywɔ. Ompú bwə á shí tów kú nywɔ tǎŋ mimbú
mílól nə oŋkwoond ósaman. ¹⁸ A mú nyiŋgə jǎgɛla
gúl ja, jon í mú nywélushi mpú ná ndɛé mǎndəlú mə
mú sá ná mǎmpǎg mə wúmǎg.

¹⁹ Bwaanŋ, ŋkí ŋgwól múúd á na bídí mə béégya
nə obúbǎlé, a kə ŋgə gwaa cwagɛwa, ŋgwól mə ká sá
ná a nyiŋgəg nə mpús íí, ²⁰ mpugá ná muud mə sá ná
sól mǎsám wúg kóómb nyə ámə ŋgə cwagɛwa yí, a
nyiŋgə nə mpús yé, a mə sá ná *shíshim yé í fáámug

5:13 1.5-6; Mis 16.25 **5:14** Mak 6.13 **5:15** Mat 9.2; Mak
16.18 **5:16** Sôm 32.3-5; 38.4-6; Mik 28.13; 1Yn 1.8-9 **5:17** 1Oj
17.1 **5:18** 1Oj 18.42-45 **5:19** Gal 6.1 **5:20** 1Pr 4.8

nə shwiy; a mé sá námé né Zεmbî bég kú ná kənd
mísh ncúlyá mísóm myéd.

Kálad Zembî : Sə, á Gúgwáan New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

d1606f4a-0ada-5be8-9b44-23b40e4b3495